

AZ EURÓPAI PARLAMENTI VÁLASZTÁSOK EREDMÉNYEI

A Lisszaboni Szerződés új jogalkotási hatáskörrel ruházta fel az Európai Parlamentet, amely mostantól az uniós jogszabályok túlnyomó többségéről dönthet. A Parlament és a Miniszterek Tanácsa több mint 40 új kérdésben határoz együtt-döntési eljárásban, köztük a mezőgazdaság, az energiapolitika, a bevándorlás és az EU-alapok ügyében. A Parlament mondja ki az utolsó szót az EU költségvetéséről. A Parlamentnek, amely az egyetlen közvetlenül megválasztott uniós intézmény, új eszközök állnak rendelkezésére, hogy elszámoltathatóvá tegye az EU-t a polgárai számára.

ÚJ EURÓPAI PARLAMENT: NAGYOBB HATÁSKÖR, TÖBB FELELŐSSÉG

A Lisszaboni Szerződés minden eddiginél jobban megnöveli az Európai Parlament befolyását Európa életének alakítására. A nagyobb hatáskör a polgárok, a nemzeti parlamentek és az Európai Unió iránti nagyobb felelősséggel jár.

Minden új európai uniós szerződés megnövelte az Európai Parlament jogalkotási hatáskörét. A Lisszaboni Szerződés az uniós jogszabályok túlnyomó többsége esetében a Miniszterek Tanácsával egyenrangú társjogalkotóvá emelte a Parlamentet.

NAGYOBB HATÁSKÖR

A Lisszaboni Szerződés erősebb jogalkotóvá teszi az Európai Parlamentet, azáltal, hogy több mint negyven új területre terjeszti ki az „együttdöntési eljárást”, amelynek értelmében a Parlament a Tanáccsal egyenlő jogokat élvez. Ilyen új területek a mezőgazdaság, az energiabiztonság, a bevándorlás, a bel-és igazságügy, az egészségügy és a strukturális alapok.

A Parlament nagyobb szerephez jut a költségvetés tervezésénél, mivel megszűnik a „kötelező” és a „nem kötelező” kiadások megkülönböztetése. A Parlament a Tanáccsal együtt dönt az EU költségvetésének egészéről.

TÖBB FELELŐSSÉG

A nagyobb hatáskör több felelősséggel is jár. A Parlament döntései eddig soha nem látott mértékben közvetlenül érintik az európai polgárok mindennapi életét. A Parlament ellátja az uniós polgárok jogainak védelmét, összhangban a Lisszaboni Szerződésben foglalt Alapjogi chartával.

Az EP-képviselők és az uniós intézmények közötti kapcsolat is megváltozik. Mostantól a Parlament választja meg az Európai Bizottság elnökét, és a Parlament hozzájárulásához lesz szükség a külügyi és biztonságpolitikai főképviselő kinevezéséhez.

Végül, a Lisszaboni Szerződés értelmében a Parlament javaslatot tehet a szerződések módosítására.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A LISSZABONI SZERZŐDÉS ÖT PONTBAN

1. ÚJ EP: JOBBAN FELVÉRTEZVE A MAI KIHÍVÁSOKKAL SZEMBEN

A Lisszaboni Szerződés javítja az EU és a Parlament cselekvő- és teljesítőképességét. Amikor Európa és a világ többi része olyan új kihívásokkal néz szembe, mint a globalizáció, a demográfiai változások, az éghajlatváltozás, az energiabiztonság és a terrorizmus, egyetlen állam sem képes önmagában hatékonyan kezelni ezeket. Csak együttműködve, hatékonyabb, elszámoltatható, átlátható és következetes munkával, egységes fellépéssel képes Európa reagálni a polgárai által megfogalmazott aggodalmakra. A reformszerződés jobban felvértezi a Parlamentet a ma és a holnap kihívásaival szemben - a növekvő EU-ban. A Lisszaboni Szerződés felruházza a Parlamentet azzal az új joggal is, hogy a jövőben javaslatot tehet a szerződések módosítására.

2. ÚJ EP: NAGYOBB BEFOLYÁS EURÓPA ALAKÍTÁSÁBAN

A Lisszaboni Szerződés minden eddiginél jobban megnöveli az Európai Parlament befolyását Európa életének alakítására. Azáltal, hogy jogalkotói hatáskörét több mint 40 új területre terjesztik ki, a Parlament a tagállamok kormányait képviselő Miniszterek Tanácsával egyenrangú társjogalkotóvá válik. A mezőgazdaság, az energiabiztonság, a bevándorlás, a bel-és igazságügy, az egészségügy és a strukturális alapok – csak néhány olyan terület, ahol a Parlament teljes jogkört szerez. Döntéseinek egyre erősödő hatása lesz a mindennapi életben.

3. ÚJ EP: SZIGORÚBB FELÜGYELET AZ EU KÖLTSÉGVETÉSE FELETT

Mostantól kezdve a Parlament a Miniszterek Tanácsával együtt dönt majd az EU teljes költségvetéséről. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépését megelőzően nem a Parlamentet illette meg az utolsó szó joga az olyan „kötelező kiadások” kapcsán (az EU-költségvetés kb. 45 százaléka), mint például a mezőgazdasággal vagy nemzetközi megállapodásokkal kapcsolatos kiadások. Ez megváltozott, mivel ezentúl a Parlament, illetve az EU-tagállamok kormányai felelnek a teljes EU-költségvetésért. A Parlamentnek nemcsak meghatározó beleszólása lesz az általános kiadási prioritásokba, de szigorúbb ellenőrzést gyakorol majd az EU költségvetése felett is.

4. ÚJ EP: NAGYOBB BELESZÓLÁS AZ EU VEZETŐINEK KIVÁLASZTÁSÁBA

A Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően a Parlament nemcsak új szabályokról és a költségvetésről dönt, hanem abba is nagyobb beleszólása lesz, hogy kik

vezessék az EU-t. A Parlament választja az Európai Bizottság elnökét, akit az EU állam- és kormányfői előzetesen jelölnek, figyelembe véve az európai választások eredményeit. A Parlament hozzájárulása szükséges továbbá az EU külügyi és biztonságpolitikai főképviselethez, aki egyben a Bizottság alelnöki teendőit is ellátja.

5. ÚJ EP: AZ EURÓPAI POLGÁROK ERŐSEBB HANGJA

Az új hatáskör nagyobb felelősséget is jelent. Az egyetlen közvetlenül megválasztott uniós intézményként a Parlamentnek új eszközei lesznek, hogy felerősítse a hangját az általa képviselt 500 millió állampolgárnak, és elszámoltathatóvá tegye számukra az EU-t. A Parlamentnek gondoskodnia kell arról, hogy a Lisszaboni Szerződésbe foglalt, az uniós polgárok polgári, politikai, gazdasági és szociális jogait tömörítő *Alapjogi chartát* hatékonyan végrehajtsák, valamint érvényesítsék az uniós *polgári kezdeményezés jogát*, amely lehetővé teszi, hogy egymillió uniós polgár szakpolitikai javaslatok indítványozását kezdeményezze. A Parlament ezenkívül védeni fogja a nemzeti parlamentek jogát, hogy azok kifogást emelhessenek olyan jogalkotási javaslatok ügyében, amelyeket megítélésük szerint nemzeti szinten jobban tudnának kezelni.

AZ EURÓPAI PARLAMENT MAGYARORSZÁGI TÁJÉKOZTATÁSI IRODÁJA

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÖSSZETÉTELE A VÁLASZTÁSI CIKLUSOK ELEJÉN

1979

	EPP	S	ED	COM	L	EPD	CDI	Egyéb	Összes
Belgium	10	7			4		1	2	24
Dánia		4	3	1	3	1	4		16
Németország	42	35			4				81
Franciaország	9	21		19	17	15			81
Írország	4	4			1	5	1		15
Olaszország	30	13		24	5		5	4	81
Luxemburg	3	1			2				6
Hollandia	10	9			4			2	25
Egyesült Királyság		18	61			1		1	81
Összes	108	112	64	44	40	22	11	9	410

EPP: Group of the European People's Party (Christian-Democratic Group); S: Socialist Group; ED: European Democratic Group; COM: Communist and Allies Group (SF, Ind. Sin.); L: Liberal and Democratic Group; DEP: Group of European Progressive Democrats; CDI: Group for the Technical Coordination and Defence of Independent Groups and Members

1984

	EPP	S	ED	COM	L	RDE	ARC	DR	Egyéb	Összes
Belgium	6	7			5		4		2	24
Dánia	1	4	4	1	2		4			16
Németország	41	33					7			81
Görögország	9	10		4				1		24
Franciaország	9	20		10	12	20		10		81
Írország	6				1	8				15
Olaszország	27	12		26	5		2		1	81
Luxemburg	3	2			1					6
Hollandia	8	9			5		2		1	25
Egyesült Királyság		33	46			1			1	81
Összes	110	130	50	41	31	29	20	16	7	434

EPP: Group of the European People's Party (Christian-Democratic Group); S: Socialist Group; ED: European Democratic Group; COM: Communist and Allies Group (SF, Ind. Sin.); L: Liberal and Democratic Group; RDE: Group of the European Democratic Alliance; ARC: Rainbow Group: Federation of the Green Alternative European Links, Agelev-Ecolo, the Danish People's Movement against Membership of the European Community and the European Free Alliance in the European Parliament; DR: Group of the European Right

1989

	PES	EPP	LDR	ED	V	GUE	RDE	DR	CG	ARC	Egyéb	Összes
Belgium	8	7	4		3			1		1		24
Dánia	4	2	3	2		1				4		16
Németország	31	32	4		8			6				81
Görögország	9	10				1	1		3			24
Spanyolország	27	16	6		1	4				2	4	60
Franciaország	22	6	13		8		13	10	7	1	1	81
Írország	1	4	2				6			1		15
Olaszország	14	27	3		7	22				3	5	81
Luxemburg	2	3	1									6
Hollandia	8	10	4		2						1	25
Portugália	8	3	9		1				3			24
Egyesült Királyság	46	1		32						1	1	81
Összes	180	121	49	34	30	28	20	17	14	13	12	518

PES: Group of the Party of European Socialists; EPP: Group of the European People's Party (Christian-Democratic Group); LDR: Liberal and Democratic Reformist Group; ED: European Democratic Group; V: The Green Group in the European Parliament; GUE: Group for the European United Left; RDE: Group of the European Democratic Alliance; DR: Group of the European Right; CG: Left Unity; ARC: Rainbow Group: Federation of the Green Alternative European Links, Agelev-Ecolo, the Danish People's Movement against Membership of the European Community and the European Free Alliance in the European Parliament

1994

	EPP	PES	ELDR	V	GUE	FE	EDA	UEN	ERA	Egyéb	Összes
Belgium	7	6	6	2					1	3	25
Dánia	3	3	5	1				4			16
Németország	47	40		12							99
Görögország	9	10			4		2				25
Spanyolország	30	22	2		9				1		64
Franciaország	13	15	1		7		14	13	13	11	87
Írország	4	1	1	2			7				15
Olaszország	12	18	7	4	5	27			2	12	87
Luxemburg	2	2	1	1							6
Hollandia	10	8	10	1				2			31
Portugália	1	10	8		3		3				25
Egyesült Királyság	19	63	2						2	1	87
Összes	157	198	43	23	28	27	26	19	19	27	567

EPP: Group of the European People's Party (Christian Democrats) and European Democrats;
PES: Group of the Party of European Socialists; ELDR: Group of the European Liberal, Democrat and Reform Party; V: The Green Group in the European Parliament; GUE: Confederal Group of the European United Left; FE: Forza Europa Group; EDA: Group of the European Democratic Alliance;
UEN: Europe of Nations Group (Coordination Group) ERA: Group of the European Radical Alliance

1999

	EPP/ED	PES	ELDR	Greens/ EFA	GUE/ NGL	UEN	TGI	EDD	Egyéb	Összes
Belgium	6	5	5	7			2			25
Dánia	1	3	6		1		4			16
Németország	53	33		7	6					99
Görögország	9	9			7					25
Spanyolország	28	24	3	4	4				1	64
Franciaország	21	22		9	11	12	5	6	1	87
Írország	5	1	1	2		6				15
Olaszország	34	17	8	2	6	9	11			87
Luxemburg	2	2	1	1						6
Hollandia	9	6	8	4	1			3		31
Ausztria	7	7		2					5	21
Portugália	9	12			2	2				25
Finnország	5	3	5	2	1					16
Svédország	7	6	4	2	3					22
Egyesült Királyság	37	30	10	6				3	1	87
Összes	233	180	51	48	42	30	18	16	8	626

EPP/ED: Group of the European People's Party (Christian Democrats) and European Democrats;
PES: Group of the Party of European Socialists; ELDR: Group of the European Liberal, Democrat and Reform Party; GREENS/EFA: Group of the Greens/European Free Alliance; GUE/NGL: Confederal Group of the European United Left/Nordic Green Left; UEN: Union for Europe of the Nations Group;
TGI: Technical Group of Independent Members - mixed group; EDD: Group for a Europe of Democracies and Diversities

2004

	EPP/ ED	PES	ALDE	Greens/ EFA	EUL/ NGL	IND/ DEM	UEN	Egyéb	Összes
Belgium	6	7	6	2				3	24
Csehország	14	2			6	1		1	24
Dánia	1	5	4	1	1	1	1		14
Németország	49	23	7	13	7				99
Észtország	1	3	2						6
Görögország	11	8			4	1			24
Spanyolország	24	24	2	3	1				54
Franciaország	17	31	11	6	3	3		7	78
Írország	5	1	1		1	1	4		13
Olaszország	24	16	12	2	7	4	9	4	78
Ciprus	3		1		2				6
Lettország	3		1	1			4		9
Litvánia	2	1	7				2		13
Luxemburg	3	1	1	1					6
Magyarország	13	9	2						24
Málta	2	3							5
Hollandia	7	7	5	4	2	2			27
Ausztria	6	7		2				3	18
Lengyelország	19	8	4			10	7	6	54
Portugália	9	12			3				24
Szlovénia	4	1	2						7
Szlovákia	8	3						3	14
Finnország	4	3	5	1	1				14
Svédország	5	5	3	1	2	3			19
Egyesült Királyság	28	19	12	5	1	11		2	78
Összes	268	88	88	42	41	37	27	29	732

EPP/ED: Group of the European People's Party (Christian Democrats) and European Democrats;
PES: Group of the Party of European Socialists; ALDE: Group of the Alliance of Liberals and
Democrats for Europe; Greens/EFA: Group of the Greens/European Free Alliance;
EUL/NGL: Confederal Group of the European United Left/Nordic Green Left;
IND/DEM: Independence/Democracy Group; UEN: Union for Europe of the Nations Group

2009

	EPP/ ED	S&D	ALDE	Greens/ EFA	ECR	GUE/ NGL	EFD	Egyéb	Összes
Belgium	5	5	5	4	1			2	22
Bulgária	6	4	5					2	17
Csehország	2	7			9	4			22
Dánia	1	4	3	2		1	2		13
Németország	42	23	12	14		8			99
Észtország	1	1	3	1					6
Görögország	8	8		1		3	2		22
Spanyolország	23	21	2	2		1		1	50
Franciaország	29	14	6	14		5	1	3	72
Írország	4	3	4			1			12
Olaszország	35	21	7				9		72
Ciprus	2	2				2			6
Lettország	3	1	1	1	1	1			8
Litvánia	4	3	2		1		2		12
Luxemburg	3	1	1	1					6
Magyarország	14	4			1			3	22
Málta	2	3							5
Hollandia	5	3	6	3	1	2	1	4	25
Ausztria	6	4		2				5	17
Lengyelország	28	7			15				50
Portugália	10	7				5			22
Románia	14	11	5					3	33
Szlovénia	3	2	2						7
Szlovákia	6	5	1				1		13
Finnország	4	2	4	2			1		13
Svédország	5	5	4	3		1			18
Egyesült Királyság		13	11	5	25	1	13	4	72
Összes	265	184	84	55	54	35	32	27	736

EPP/ED: Group of the European People's Party (Christian Democrats) and European Democrats; S&D: Group of the Party of European Socialists; ALDE: Group of the Alliance of Liberals and Democrats for Europe; GREENS/EFA: Group of the Greens/European Free Alliance; ECR: European Conservatives and Reformists Group; GUE/NGL: Confederal Group of the European United Left/Nordic Green Left; EFD: Europe of Freedom and Democracy Group

2014

	EPP	S&D	ALDE	Greens/ EFA	ECR	GUE/ NGL	EFD	Függet- len	Egyéb	Összes
Belgium	4	4	6	6				1		21
Bulgária	7	4	4		1				1	17
Csehország	7	4	4		2	3			1	21
Dánia	1	3	3	1	4	1				13
Németország	34	27	4	13	8	8			2	96
Észtország	1	1	3	1						6
Görögország	5	4			1	6		2	3	21
Spanyolország	17	14	2	4		11		4	2	54
Franciaország	20	13	7	6		4		24		74
Horvátország	5	2	2	1	1					11
Írország	4	1	2			4				11
Olaszország	17	31				3	5		17	73
Ciprus	2	2				2				6
Lettország	4	1		1	1				1	8
Litvánia	2	2	3	1	1		2			11
Luxemburg	3	1	1	1						6
Magyarország	12	4		2				3		21
Málta	3	3								6
Hollandia	5	3	7	2	2	3		4		26
Ausztria	5	5	1	3				4		18
Lengyelország	23	5			19				4	51
Portugália	7	8				4			2	21
Románia	15	16							1	32
Szlovénia	5	1	1	1						8
Szlovákia	6	4	1		2					13
Finnország	3	2	4	1	2	1				13
Svédország	4	6	3	4		1			2	20
Egyesült Királyság		20	1	6	20	1	24	1		73
Összes	221	191	59	54	64	52	31	43	36	751

EPP: Group of the European People's Party (Christian Democrats); S&D: Group of the Progressive Alliance of Socialists and Democrats; ALDE: Alliance of Liberals and Democrats for Europe; Greens/EFA: The Greens/European Free Alliance; ECR: European Conservatives and Reformists; GUE/NGL: European United Left/Nordic Green Left; EFD: Europe of Freedom and Democracy Group